

Szakmai és társadalmi kapcsolatok segítése

Készítette: Fehér Boróka, Gerencsér Tamás, Tatár Babett (Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda) és Vida Judith (Társadalmi és sajtókapcsolati referens)

Részvétel leendő szociális szakemberek képzésében – terepgyakorlati koordináció

Intézményünk már hosszú évek óta működik együtt a társadalomtudományi területen képzéseket folytató felsőoktatási intézményekkel, melynek során szociális munkás, szociálpedagógus és pszichológus hallgatók képzéséhez kapcsolódó gyakorlatokhoz biztosítunk terepgyakorlati helyszínt.

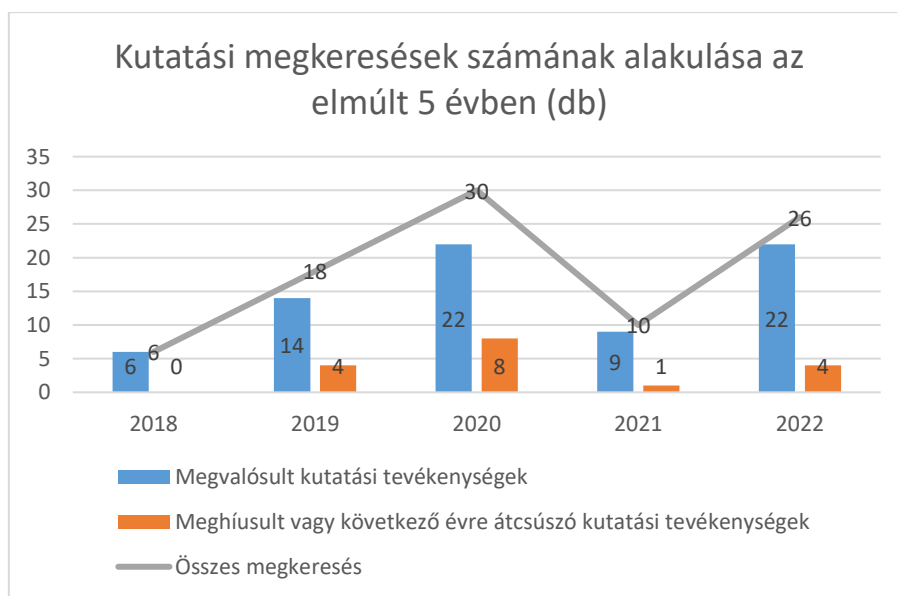
A gyakorlatok megvalósítását tapasztalt, gyakran több évtizede a pályán lévő kollégáink tereptanárként segítik, melynek során hangsúlyt fektetnek arra, hogy a hallgatók képet kapjanak a hajléktalan élethelyzet sajátosságairól, az érintettek támogatásához kapcsolódó lehetőségekről, az adott intézmények funkciójáról és működéséről, valamint a szolgáltatásokhoz kapcsolódó intézményi együttműködésekről. A gyakorlatuk során a hallgatókat bevonjuk a napi működési feladatokba, és felkészültségüknek és egyéni képességeiknek megfelelően közel engedjük őket az ügyfeleinkkel végzett szociális munkához is. A hallgatók jelenléte szolgáltatásaink és ügyfeleink számára is számos előnnyel jár. Nem csak a napi munkavégzés során nyújtott segítségükre számíthatunk, hanem jelenlétük, kérdéseik, friss gondolataik, a munkatársakkal és ügyfelekkel folytatott beszélgetéseik hozzájárulnak ahhoz, hogy új szempontok is bekerülhessenek az egyes támogatási folyamatokba.

A 2022. évben 12 hallgató végezte a képzéshez kapcsolódó rövidebb-hosszabb gyakorlatát egyes szolgáltatásainkban. Ennek során hallgatókat fogadtunk a Károli Gáspár Református Egyetem Szociális és Egészségtudományi Karáról, az ELTE PPK Pszichológiai Intézet Személyiség- és Egészségpszichológia Tanszékéről, illetve Klinikai Pszichológia és Addiktológia Tanszékéről, az Apor Vilmos Katolikus Főiskoláról, az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Szociális Munka és Társadalomtudományi Tanszékéről, illetve az ELTE Társadalomtudományi Karáról is. A gyakorlatok mellett pedig több, a hallgatók képzéséhez kapcsolódó intézménylátogatást, illetve szakemberekkel történő tanuláshoz kapcsolódó konzultációt is szerveztünk, melynek során további 26 hallgatóval kerültünk kapcsolatba a tavalyi évben.

Részvétel társadalomtudományi kutatásokban

A BMSZKI mérete, szolgáltatásainak sokszínűsége, szakmai munkánk színvonala és annak részletes dokumentálása lehetővé teszi, hogy szerepet vállaljunk olyan kutatások segítésében, amelyek kapcsolódnak az általunk ellátott feladatokhoz, ügyfélkörünkhöz.

2022-ben 26 megkeresést kaptunk, ebből 23 esetben történt konkrét kapcsolatfelvétel és valamilyen kutatási elem is megvalósult (van, aminek a megvalósulása átcsúszik 2023-ra). Készültek intézményeinkben kérdőíves felmérések, fókuszcsoportos beszélgetések, interjúk ügyfelekkel és kollégákkal egyaránt. 3 esetben érkezett olyan megkeresés, amelyben nem voltunk igazán alkalmas intézmény a megvalósításra, vagy a témát, vagy a kutatást érintő ügyfélkör tekintetében. A 23 megkeresésből 6 esetben a BMSZKI dolgozói maguk voltak a kutatók – szakdolgozatukhoz, illetve tanulmányaikhoz kapcsolódóan egyéb feladatukhoz kértek és kaptak segítséget –, a többi esetben kívülről érkezett a megkeresés. Ebben az évben, az eddigiekhez képest, feltűnően sokan foglalkoztak a kollégák jóllétével, mentális állapotával, megküzdési stratégiáikkal vagy szervezetfejlesztési kérdésekkel (6 ilyen megkeresés érkezett), és nagyon népszerűek voltunk az ukrán menekülteket érintő kutatásokban is (5 megkeresés), hiszen nálunk egy helyen sok menekült embert tudtak elérni a kutatók.

Fenti diagramon látható, hogy évek óta növekszik a kutatási megkeresések száma. Ebben ugyan volt egy visszaesés a pandémia időszakában 2021-ben, de tavaly azonnal visszaugrott a számuk az azt megelőző időszaknak megfelelő értékre. Átlagosan havi két megkeresés érkezett 2022-ben, de ezek eloszlása korántsem ennyire egyenletes: például decemberben 5, novemberben 3 folyamat zajlott párhuzamosan. Ezek időnként nagyon megterhelőek a kollégákra és az

ügyfelekre nézve, és az ezzel foglalkozó munkatársnak is nehézséget jelent, ha párhuzamosan ennyi szálát kell kézben tartania. Kapacitásaink figyelembevételével a jövőben is nyitottak vagyunk kutatóhelyek, felsőoktatási képzésben lévő hallgatók, vagy társszervezetek kutatási projektjeiben való részvételre. Mindenkitől türelmet és megértést kérünk ugyanakkor, mert ahogy fent is látszik, nem tudunk minden kérésnek – szakmailag vagy időben akár – eleget tenni. A BMSZKI számára az lenne a legfontosabb, hogy ezen kutatásokból a tapasztalatok, információk vissza tudjanak áramlani az ellátásba, de sajnos arra már a legkritikább esetben van csak kapacitásunk, hogy utána menjünk a dolgozatok, kutatási jelentések bekérésének, kutatási beszámolókon részt vegyünk stb. 2022-ben három olyan folyamat zajlott, amelyben az ilyen jellegű visszacsatolás is megtörtént.

Iskolai Közösségi Szolgálat

Az érettségihez szükséges közösségi szolgálat teljesítése céljából minden évben érkeznek diákok hozzánk. Telephelyeink nyitottak a velük való foglalkozásra, és a tanulók megismerését követően közösen találják ki azokat a feladatokat és tevékenységeket, amelyek a közösségi szolgálat idején megvalósításra kerülhetnek.

A tavalyi évben három tanulót fogadtunk a Dózsa Női Éjjeli Menedékhelyen, akik az akkor futó közösségi programok megvalósításában való közreműködés mellett ágyakat festettek, illetve egyéb, a lakókörnyezet szebbé tételéhez tartozó tevékenységekben vettek részt, a lakókkal és a szociális munkásokkal közösen. Emellett fogadtunk tanulót, akit a menekült családok támogatásával kapcsolatos programunkba vontunk be a Gyáli úti intézményünkben, valamint a Táblás Átmeneti Szálló, a Kocsis Átmeneti Szálló és a Kőrakás Átmeneti szálló munkájába is vettek részt a közösségi szolgálatuk teljesítését végző középiskolások.

Társadalmi érzékenyítés, társadalmi párbeszédet segítő tevékenységeink

Útkereső társasjáték

A BMSZKI saját fejlesztésű társasjátéka az Útkereső társasjáték (részletek itt: <https://www.bmszki.hu/hu/elso-lepes/jatek>), ami hajléktalanságban élő emberek mindennapi életébe enged bepillantást. A játékot többek között középiskolákba, adományozói partnereinkhez, társszervezetekhez, szociális szakképzésben résztvevő hallgatókhoz szoktuk

elvinni, azzal a céllal, hogy bővebb ismeretekre tegyenek szert a játékosok a hajléktalan emberek életében előforduló döntési helyzetekkel, a számukra elérhető lehetőségekkel, a hajléktalanellátó intézményrendszerrel és a hazai lakhatási szegénységgel kapcsolatban.

2022-ben két alkalommal terveztünk játszani:

- a Mensa HungarIQa – melynek célja, hogy összefogja a magas intelligenciájú embereket, tekintet nélkül korukra, nemükre, származásukra vagy társadalmi helyzetükre – hívott bennünket egy rendezvényükre, ahol két játéktáblán tudtunk párhuzamosan játszani, és nagyon jó beszélgetést folytatni nagyon különböző társadalmi közegekből, különböző foglalkozási csoportokból érkező, nagyon különböző érdeklődési körű emberekkel.
- a másik alkalom sajnos egy baleset miatt elmaradt, de ezt is megszerveztük, és reméljük, hogy tudjuk majd pótolni. A Szubjektív Értékek Alapítvány hívott bennünket Active Europe Fair rendezvényük keretében nemzetközi fiatalokból álló csapathoz játszani.

Utak és korlátok a hajléktalanellátásban – szakmai konferencia

2022. május 20-án egy nagyszabású konferenciát szerveztünk „Utak és korlátok a hajléktalanellátásban” címmel. A program az Off the Streets Erasmus+ program támogatásával valósult meg, az ELTE reprezentatív épületében, hozzávetőlegesen 150 fő részvételével.

A résztvevők között sok BMSZKI-s munkatárs volt, emelett a társintézmények is képviseltették magukat és a sajtó is jelen volt, aminek köszönhetően sajtóvisszhangja is keletkezett az eseménynek.

A konferencia délelőtti programja visszanezhető a Youtube csatornánkon: https://www.youtube.com/watch?v=INQZkqaj_9E

A délutáni szekció beszélgetésekről készült jegyzetek pedig elérhetőek a honlapunkon:

https://www.bmszki.hu/hu/tudastar/utak-es-korlatok-hajlektalanellatasban?fbclid=IwAR1Y_NpgieKQxv0I8wow2Q2I7AGJb0j0kN4Sro8nwWQ6LtPNTGJMTYBM6o

Előadások, kerekasztal beszélgetések

A Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda egy munkatársa előadott a Pécsi Egyetem felkérésére a társadalomtudományi karon, külföldi szociális munkás MA hallgatóknak az önkormányzati, egyházi, civil szektor a szociális ellátásokban betöltött szerepvállalását taglaló kurzus keretében a BMSZKI-ról.

Augusztusban részt vettünk (Gregus Noémi, Rész Levente és Tatár Babett) a Sziget Fesztivál Sátrak Határok nélkül programjának keretében egy kerekasztal beszélgetésben, a menekült programban partnerünk Terre des Hommes Alapítvány felkérésére. A beszélgetés az ukrán menekültek ellátásáról szólt.

Szintén ukrán menekült gyerekek iskolai integrációjának tapasztalatairól szóló konferencián vettünk részt workshop vezetőként egy másik partnerünk, a Magyar Cserkészövetség felkérésre. (Rész Levente és Tatár Babett voltak az előadók.)

Színház

2022 májusában a Kőbányai úti telephelyeink és a K22 bérház 4 napon, összesen 8 időpontban is otthont adott a Stereo Akt színházi sétájának. A darab eseményei két szálon futnak. Az egyik szál az 1950-es évekre nyúlik vissza, és az egykori Kőbányai Dohánygyár épületeiben letelepített görög menekültek zárt világát mutatja meg. A másik szál pedig a már felszámolt déli tranzitciónak életébe enged bepillantást.

1. ábra: Kolónia című darab a Kőbányain, a Stereo Akt előadásában 2022 májusában. Fotó forrása: Budapest Városháza (FB poszt)

Mindezt a Dohánygyár megmaradt épületeiben és a Görög házban sétálva. A házban a korábban hajléktalan emberek immár önkormányzati bérlőként élnek, a gyár más épületrészeiben pedig a BMSZKI éjjeli menedékhelyei, nappali melegedője, lábadozója működik, valamint háziorvosi és szakorvosi rendelők.

A Kőbányai úti volt dohánygyár épületében a színészekből, énekesekből és érintett civil résztvevőkből álló csapat közösen fedezte fel a helyszín múltját. „Útjukon elkísérte őket Irini és Perisztera, akiknek a polgárháború elől menekülő családja a kőbányai úti görög kolónia zárt világában talált menedékre, valamint Abouzar és fia, Armin, akik a déli határon működő tranzitciónak világának utolsó Magyarországon tartózkodó szemtanúi. Gyökeresen eltérő történelmi és politikai környezetben született meneküléstörténetek elevenedtek meg; csak a befogadó ország azonos mindkét esetben: Magyarország az 1940-es évek végén és napjainkban.”

https://trafo.hu/programok/szinhaz_kolonia_menekulestortenetek_8

Együttműködés a FEANTSA-val

2022 júniusában munkatársaink részt vettek a FEANTSA, az Európai Hajléktalanellátó Szervezetek Szövetségének éves közgyűlésén, valamint az utána megtartott Adminisztratív Tanács ülésén. A Tanácsban az országok egy-egy képviselője kap helyet az adott ország tagszervezeteinek nevében. A Közgyűlésen bemutatták a European Homelessness Platform célkitűzéseit és működését. A platformot 2021-ben hozta létre az EU tagországainak szociális ügyekért felelős minisztereiből, államtitkáraiból, az Európa Tanács, az EU Parlament, az EU Gazdasági és Szociális Bizottságának vezetőiből álló testület, hogy a hajléktalan emberekkel kapcsolatos adatgyűjtés, a nemzeti stratégiák és egyéb, a hajléktalan embereket érintő témákban tapasztalatot cseréljenek a tagállamok, illetve finanszírozási lehetőségeket biztosítsanak nemzetközi együttműködésekhez. A platform tagjai a szociális ügyekért felelős állami hivatalnokok (Magyarországot Andrászi-Tóth Veronika, a Belügyminisztérium, Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztályának Főosztályvezetője és Csicsely Ágnes képviseli), az irányító testületben a FEANTSA is részt vesz. A részvétel tehát állami és nem ellátói szinten valósul meg, de az eredmények, illetve egyes finanszírozási lehetőségek a szociális szervezetek szintjén is hasznosul(hat)nak.

A FEANTSA számos területen aktív: a lakhatás terén a lakhatási jogok, az elsőként lakhatás és a különböző támogatott lakhatási formák területén gyűjt és oszt meg információkat. Egészségügyi munkacsoportja több nemzetközi projektet valósít meg, a hajléktalan emberek rákos megbetegedéseinek megelőzésével kapcsolatos projektbe munkatársaink is meghívást kaptak. A női munkacsoportban a BMSZKI-t Fehér Boróka és Lengyel Lea képviselte, számos részvételi és online konferencia, tapasztalattmegosztási lehetőségbe sikerült bekapcsolódni. A jövőben elképzelhető, hogy a migrációs munkacsoport munkájában is aktívabb részt vállalunk, hiszen az Ukrajnából menekült családok 2023-ban is a BMSZKI ellátását veszik igénybe. A fiatalokkal és szexuális kisebbségekkel kapcsolatos munkacsoport tevékenységei is érdekesek lehetnek számunkra.

Az Adminisztratív Tanács 2022 októberében ismét találkozott Utrecht-ben, ahol a megbeszéléseken túl megismerkedhettük a holland Tussen Voorziening civil szervezet innovatív projektjeivel. A FEANTSA tevékenységeinek egy része a hajléktalanellátó szervezetek munkájának támogatása, indirekt módon a hajléktalan emberek helyzetének javítása európai szakmai és lobbytevékenységeken keresztül. Részt vesznek (és a Tanács ülésein beszámolnak) az Európai Hajléktalan Platformról, ahol a tagországok minisztériumának képviselői mutatják be egymásnak a hajléktalanság felszámolásával kapcsolatos eredményeiket, jó gyakorlataikat.

A 2023 októberi találkozónak a BMSZKI és reményeink szerint a Főváros lesz a házigazdája.